

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

218441
(11) (B1)

(51) Int. Cl.³
B 60 N 1/02

(22) Přihlášeno 17 06 81
(21) (PV 4538-81)

(40) Zveřejněno 30 06 82

(45) Vydáno 15 03 85

(75)
Autor vynálezu

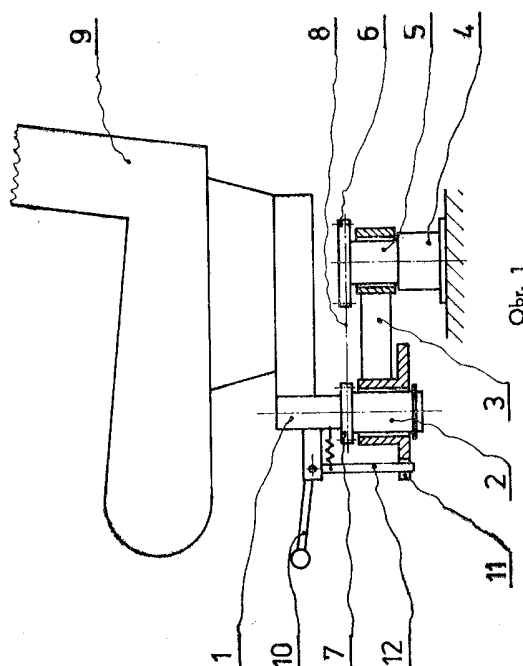
UXA MILAN ing., HAMŠÍK TOMÁŠ ing., BRNO,
TUČNÝ PETR prof. PhDr. CSc., PRAHA

(54) Zařízení pro přestavování sedadla řidiče

1

2

Vynález se týká zařízení pro přestavování sedadla řidiče, umístěného zvláště v mobilních strojích. Sedadlo je pomocí ramena otočně uchyceno na upevňovacím dílu. Zařízení je tvořeno držákem spojeným s čepem, uloženým v jednom konci ramena, které je svým druhým koncem otočně uloženo na druhém čepu, jenž je spojen s upevňovacím dílem uchyceným k podložce. K čepu upevňovacího dílu je pevně uchyceno jedno kolo převodu, které je pomocí přenosného prvku spojeno s druhým kolem převodu uchyceným k čepu držáku. K ramenu je současně upevněna kulisa, do jejíž otvorů zapadá kolík, který je spojen s pákou uchycenou k držáku, na němž je připevněna sedačka. Kolo převodu uchycené na čepu a kolo převodu uchycené na čepu držáku je přitom v převodovém poměru 1 : 2. Kola převodu mohou být řetězová nebo ozubená, přenosový prvek je potom řetěz nebo vložené ozubené kolo.

Vynález se týká zařízení pro přestavování sedadla řidiče, umístěného zvláště v mobilních strojích, kde je sedadlo pomocí ramena otočně uchyceno na upevňovacím díle.

V současné době se u strojů s místem určeným pro řidiče — sedačkou používá pevných, případně otočných nebo z jednoho držáku do druhého přesunutelných sedaček. U strojů s velkou šířkou pracovní plošiny bývá plošina opatřena buď rovným sedadlem po celé šířce plošiny, nebo dvěma samostatnými sedačkami na obou krajích plošiny. Tyto samostatné sedačky mohou být pevné nebo otočné. Pracovní plošina může být též opatřena sedačkou otočnou na rameni, případně sedačkou přesouvateľnou na vodičích lištách. Nevýhodou sedačky umístěné po celé šíři plošiny však je, že řidič sedí ve směru jízdy vpřed, takže při jízdě vzad, která činí například u tandemových vibračních válců a pneumatikových válců 50 % pracovní doby řidiče, není možno dostatečně sledovat prostor za strojem nebo musí zaujmout fyziologicky nevhodnou polohu natočením části těla. Nevýhodou pracovní plošiny se dvěma samostatnými sedačkami umístěnými po krajích pracovní plošiny je, že přemístění řidiče z jedné sedačky do druhé, což se děje za jízdy, předpokládá po vstání řidiče ze sedačky, překonání šířky pracovní plošiny ve stoje a usednutí do druhé sedačky. Takové přemístění je zdlouhavé a může ohrozit jak řidiče, tak i okolí stroje.

Uvedené nedostatky odstraňuje do značné míry zařízení podle vynálezu, jehož podstata spočívá v tom, že je tvořeno držákem, spojeným s čepem, uloženými v jednom konci ramena, které je svým druhým koncem otočně uloženo na druhém čepu, jenž je spojen s upevňovacím dílem uchyceným k podložce. K čepu upevňovacího dílu je pevně uchyceno jedno kolo převodu, které je pomocí přenosového prvku spojeno s druhým kolem převodu uchyceným k čepu držáku. K ramenu je současně upevněna kulisa, do jejíž otvorů zapadá kolík, který je spojen s pákou uchycenou k držáku, na němž je připevněna sedačka. Kolo převodu uchycené na čepu a kolo převodu uchycené na čepu držáku je přitom v převodovém poměru 1:2. Kola převodu mohou být kola řetězová nebo ozubená, přenosový prvek je pak řetěz nebo vložené ozubené kolo.

Zařízení podle vynálezu umožňuje sedící osobě přesunutí sedadla do určené polohy, aniž by musela vstávat, otáčet sedadlo, popřípadě v této poloze je upevňovat. Výhodou též je samočinné zajištění sedadla po jeho ustavení.

Na přiloženém výkrese je schematicky znázorněn příklad provedení zařízení podle vynálezu.

Obr. 1 je pohled na uchycení sedadla na rameni, jehož uchycení je znázorněno v částečném řezu a převod je proveden řetězovými koly. Obr. 2 je pohled na uchycení sedadla na rameni, jehož uchycení je znázorněno v částečném řezu a převod je proveden ozubenými koly.

Zařízení podle vynálezu je uchyceno k upevňovacímu dílu 4 připevněnému k podlaze stanoviště řidiče. K čepu 5 upevňovacího dílu 4 je pevně uchyceno kolo 6 převodu a dále je na čepu 5 otočně uloženo rameno 3, v jehož druhém konci je uložen čep 2 držáku 1 sedadla 9. K čepu 2 je též pevně uchyceno druhé kolo 7 převodu, které je řetězem 8 propojeno s kolem 6 převodu.

Zařízení podle vynálezu podle obr. 1 a 2 sestává z upevňovacího dílu 4 připevněného k podlaze stanoviště řidiče, kde součástí upevňovacího dílu 4 je čep 5. K čepu 5 je pevně uchyceno kolo 6 převodu a dále na čepu 5 otočně uloženo rameno 3, v jehož druhém konci je uložen čep 2 držáku 1 sedadla 9. K čepu 2 je též pevně uchyceno kolo 7 převodu, které je přenosovým prvkem 8 propojeno s kolem 6 převodu. Kola 6, 7 převodu mohou být řetězová kola (obr. 1) nebo ozubená kola (obr. 2). Přenosový prvek 8 pak může být řetěz nebo vložené ozubené kolo. K rameni 3 je pevně uchycena kulisa 11, do jejíž otvorů zapadá kolík 12, spojený s pákou 10, uchycenou k držáku 1 sedadla 9. Převodový poměr kola 7 převodu ke kolu 6 převodu je 1:2. Menší kolo 6 převodu je tedy upevněno na čepu 2 a větší kolo 7 převodu je uchyceno na čepu 5.

Přesunutí sedadla 9 se dosáhne vysunutím páky 10, čímž dojde k vysunutí kolíku 12 z kulisy 11 a uvolnění celého zařízení ze zajištěné polohy. Osoba sedící na sedadle 9 může vsedě nastavit sedadlo 9 do žádané polohy a současně i pootočit kolem osy čepu 5. Při přestavování se otáčí kola 6, 7 převodu až do okamžiku, kdy je pákou 10 vsunut kolík 12 do některého z otvorů kulisy 11. Tím jsou kola 6, 7 převodu fixována a celá konstrukce včetně držáku 1 a ramena 3 je nehybná. Kolíkem 12 je tedy zařízení zajištěno nejen proti otáčení kol 6, 7 převodu, ale i proti otáčení kolem osy čepu 5 a proti otáčení sedadla 9 kolem osy čepu 2. Při zvoleném převodovém poměru kol 7, 6 převodu 1:2 dojde k současnému maximálnímu natočení ramena 3 o 90° a držáku sedadla 1 o 180°.

Zařízení podle vynálezu je možno použít u všech sedadel, u nichž je požadována přemístitelnost sedačky uchycené na jednom místě. S výhodou lze těchto sedaček využít u vibračních tandemových válců.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

1. Zařízení pro přestavování sedadla řidiče, zvláště u mobilních strojů, kde sedadlo je pomocí ramen uchyceno na upevňovacím díle uchyceném k podložce, vyznačující se tím, že je tvořeno držákem (1), spojeným s čepem (2) otočně uloženým v jednom konci ramena (3), které je svým druhým koncem otočně uloženo na čepu (5) pevně spojeném s upevňovacím dílem (4), přičemž k čepu (5) je pevně uchyceno kolo (6) převodu spojené přenosovým prvkem (8) s kolem (7) převodu, pevně uchyceným k čepu (2) držáku (1) a k ramenu (3) je současně upevněna kulisa (11), do jejíchž otvorů za-

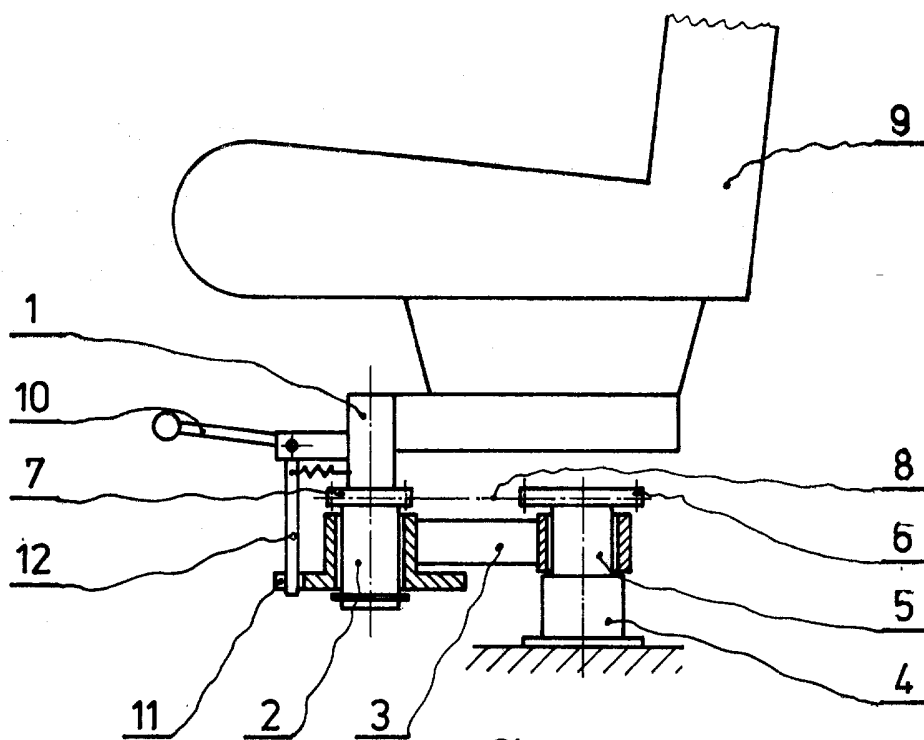
padá kolík (12) spojený s pákou (10) uchycenou k držáku (1).

2. Zařízení podle bodu 1, vyznačující se tím, že kolo (7) převodu je s kolem (6) převodu v převodovém poměru 1 : 2.

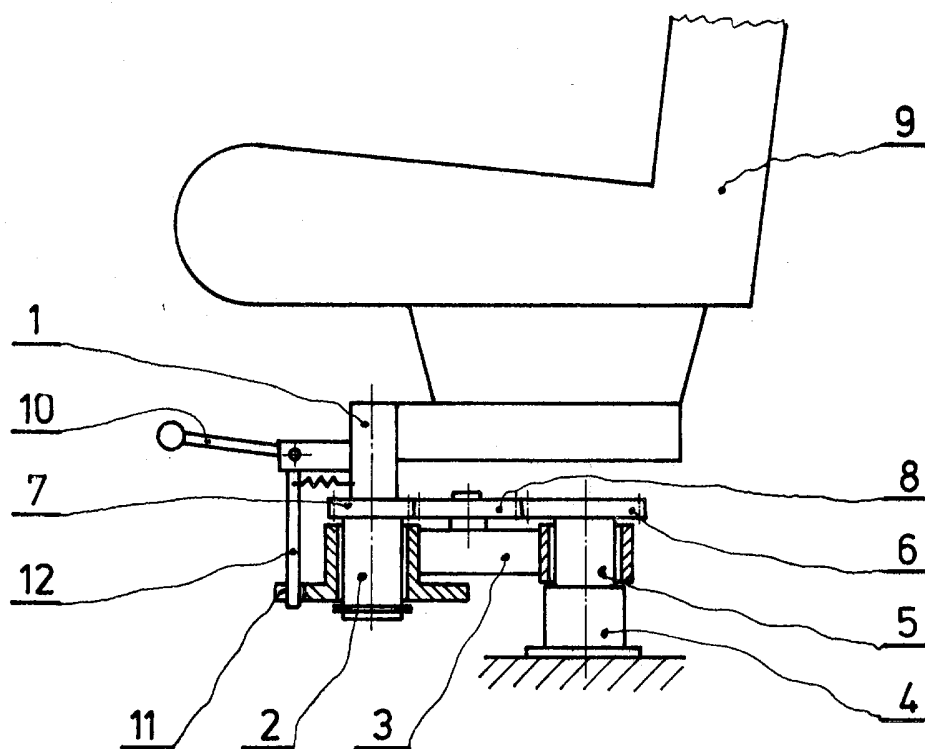
3. Zařízení podle bodu 1, vyznačující se tím, že kola (6, 7) převodu jsou tvořena řetězovými koly a přenosový prvek (8) je řetěz.

4. Zařízení podle bodu 1, vyznačující se tím, že kola (6, 7) převodu (6, 7) jsou tvořena ozubenými koly a přenosový prvek (8) je vložené ozubené kolo.

1 list výkresů

Obr. 1

Obr. 2